

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Хүнс хөдөө, аж ахуйн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: : АРА-2023/09/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2023 он</p>	<p>Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Т.Байгалмаа Утас: 70333141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Д.Нэргүйбаатар Утас: 70332680 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор: Х.Алтанчимэг Утас: 90060105 Цахим хаяг: Altanchimegkh@audit.gov.mn</p>
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс: 976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ХҮНС,
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГАЗРЫН
ДАРГА П.ГОМБОДОРЖ ТАНАА

2023.09.13 № 21
танай _____ -ны № _____ -г

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Хүнс, Хөдөө аж ахуйн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Тайлант жилд Хүнс хөдөө аж ахуйн салбарт Хүнс, хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн яамнаас “Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжил”, ЖЭРЭС олон улсын байгууллаас “Хөдөө орон нутгийн эдийн засгийн хөгжилд жендерийн эрх тэгш оролцоог хангах нь” буюу ИМПАКТ төсөл хэрэгжсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Архангай аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 3 зорилтийн хүрээнд 4 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, хэрэгжилт 95.5 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

003020092

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	360,192,964.25	357,286,735.33
33	АВЛАГА	0.00	1,313,700.00
33500	Бусад авлага	0.00	1,313,700.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	0.00	1,313,700.00
34	УРЬДЧИЛГАА	7,200,000.00	0.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	7,200,000.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	352,992,964.25	355,973,035.33
35100	Түүхий эд материал	118.00	18.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	118.00	18.00
35400	Хангамжийн материал	338,572,846.25	339,213,017.33
35410	Бичиг хэргийн материал	1,890,091.00	1,863,641.00
35470	Бусад хангамжийн материал	336,682,755.25	337,349,376.33
35600	Мал амьтад	14,420,000.00	16,760,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	488,660,263.92	583,954,074.35
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	488,660,263.92	583,954,074.35
39200	Биет хөрөнгө	453,690,263.88	547,491,574.27
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	406,708,210.00	406,708,210.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-25,477,668.96	-35,263,702.56
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	122,292,087.15	83,167,157.15
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-113,646,253.85	-30,387,587.07
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	104,978,306.44	147,632,904.96
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-43,557,309.41	-33,902,636.84
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	18,198,603.83	10,369,730.63
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-16,845,437.45	-1,772,414.41
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,096,088.00	2,096,088.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,056,361.87	-1,156,175.59
39300	Биет бус хөрөнгө	34,970,000.04	36,462,500.08
39301	Програм хангамж	6,800,000.00	4,700,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,019,999.96	-1,427,499.92
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	33,190,000.00	33,190,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	848,853,228.17	941,240,809.68
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	1,313,700.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	1,313,700.00
41300	Өглөг	0.00	1,313,700.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0.00	553,700.00
41360	Бусад өглөг	0.00	760,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.00	760,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	848,853,228.17	939,927,109.68
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	848,853,228.17	939,927,109.68
51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	0.00	1,580,093,081.39
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-851,116,718.19	-758,778,583.78
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-852,966,701.43	-849,852,465.29
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,849,983.24	91,073,881.51
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	119,876,864.97	118,612,612.07
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	848,853,228.17	941,240,809.68

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	685,213,818.96	499,188,984.08
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	228,463,447.96	140,167,827.08
120	Нийтлэг татварын бус орлого	228,463,447.96	140,167,827.08

Архангай аймгийн Хүнс хөдөө аж ахуйн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,380,000.00	72,314,550.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	3,380,000.00	72,314,550.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	69,582,804.96	49,951,415.36
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	155,500,643.00	17,901,861.72
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	456,750,371.00	359,021,157.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	420,560,400.00	336,352,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	420,560,400.00	336,352,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	36,189,971.00	22,668,857.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0.00	1,500,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	16,101,971.00	14,168,857.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,088,000.00	7,000,000.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	683,363,835.72	396,068,198.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	668,183,835.72	396,068,198.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	623,593,591.06	375,730,922.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	215,582,988.29	239,046,203.28
210101	Үндсэн цалин	172,749,336.22	176,156,121.98
210102	Нэмэгдэл	35,603,652.07	33,034,225.55
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,230,000.00	18,570,000.00
210104	Урамшуулал	0.00	11,285,855.75
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,330,717.32	29,725,894.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,840,676.39	20,312,161.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,204,770.95	2,389,666.13
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,727,089.36	1,911,732.86
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	414,380.23	464,757.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,143,800.39	4,647,576.91
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,803,904.73	34,210,164.47
210301	Гэрэл, цахилгаан	981,108.13	914,240.47
210302	Түлш, халаалт	32,161,113.00	32,277,217.00
210303	Цэвэр, бохир ус	661,683.60	1,018,707.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	33,143,168.00	14,983,921.00
210401	Бичиг хэрэг	3,499,643.00	4,982,410.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,118,431.00	5,817,567.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,627,770.00	1,723,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	44,200.00	270,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,853,124.00	2,190,444.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,196,400.00	6,476,950.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,196,400.00	6,476,950.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	76,990,745.00	15,814,013.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	72,180,800.00	7,260,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,000,000.00	1,198,100.00

Архангай аймгийн Хүнс хөдөө аж ахуйн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	197,064.00	143,032.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,600,000.00	7,200,000.00
210807	Газрын төлбөр	12,881.00	12,881.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	228,545,667.72	35,473,775.60
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	189,401,260.00	6,041,620.67
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	39,144,407.72	29,432,154.93
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	44,590,244.66	20,337,276.38
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	33,988,474.17	2,345,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	29,616,574.17	1,863,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,371,900.00	482,100.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,601,770.49	17,991,476.38
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,601,770.49	14,979,550.41
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	3,011,925.97
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	15,180,000.00	1,111,111,111.00
221001	Их засвар	15,180,000.00	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,849,983.24	103,120,785.51
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	12,046,904.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	0.00	12,046,904.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	1,849,983.24	91,073,881.51

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	456,750,371.00	376,768,606.97
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	456,750,371.00	376,768,606.97
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	420,560,400.00	336,352,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	420,560,400.00	336,352,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	36,189,971.00	40,416,306.97
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0.00	1,500,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	16,101,971.00	14,168,857.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,088,000.00	7,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	17,747,449.97
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	455,450,371.00	370,768,606.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	455,450,371.00	370,768,606.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	410,540,026.34	335,695,806.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	215,582,988.36	239,046,203.28
210101	Үндсэн цалин	172,856,098.29	180,328,041.78
210102	Нэмэгдэл	35,556,890.07	30,852,305.75
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,170,000.00	16,580,000.00
210104	Урамшуулал	0.00	11,285,855.75

Архангай аймгийн Хүнс хөдөө аж ахуйн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,330,717.25	29,725,894.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,840,676.26	20,312,161.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,204,771.05	2,389,666.13
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,727,089.35	1,911,732.86
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	414,380.23	464,757.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,143,800.36	4,647,576.91
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,803,904.73	34,210,147.47
210301	Гэрэл, цахилгаан	981,108.13	914,240.47
210302	Түлш, халаалт	32,161,113.00	32,277,200.00
210303	Цэвэр, бохир ус	661,683.60	1,018,707.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,955,021.00	9,022,403.00
210401	Бичиг хэрэг	1,914,120.00	1,678,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,571,301.00	4,984,317.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,187,770.00	1,723,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	44,200.00	270,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	237,630.00	365,686.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	495,000.00	716,000.00
210604	Урсгал засвар	495,000.00	716,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,442,300.00	3,923,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,442,300.00	3,923,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	93,668,445.00	12,719,973.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	81,658,500.00	11,365,960.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,000,000.00	1,198,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	197,064.00	143,032.00
210807	Газрын төлбөр	12,881.00	12,881.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,261,650.00	6,331,285.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,261,650.00	6,331,285.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	44,910,344.66	35,072,800.38
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,308,574.17	17,081,324.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	29,616,574.17	16,599,224.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,692,000.00	482,100.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,601,770.49	17,991,476.38
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,601,770.49	14,979,550.41
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	3,011,925.97
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	1,300,000.00	6,000,000.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	1,300,000.00	6,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,300,000.00	6,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,300,000.00	6,000,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,300,000.00	6,000,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-1,300,000.00	-6,000,000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,580,093,081.39	119,876,864.97	-852,966,701.43	847,003,244.93
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,580,093,081.39	119,876,864.97	-852,966,701.43	847,003,244.93
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,849,983.24	1,849,983.24
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,580,093,081.39	119,876,864.97	-851,116,718.19	848,853,228.17
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,580,093,081.39	119,876,864.97	-851,116,718.19	848,853,228.17
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	1,264,252.90	1,264,252.90
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,580,093,081.39	119,876,864.97	-849,852,465.29	850,117,481.07
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-1,264,252.90	0.00	-1,264,252.90
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	91,073,881.51	91,073,881.51
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	1,580,093,081.39	118,612,612.07	-758,778,583.78	939,927,109.68

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьцуулалт
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	336,352,300.00	321,372,749.59	14,979,550.41	95.5%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	336,352,300.00	321,372,749.59	14,979,550.41	95.5%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	334,006,500.00	319,026,949.59	14,979,550.41	95.5%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	251,759,600.00	239,046,203.28	12,713,396.72	95.0%
210101	Үндсэн цалин	188,761,900.00	180,328,041.78	8,433,858.22	95.5%
210102	Нэмэгдэл	35,262,600.00	30,852,305.75	4,410,294.25	87.5%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	16,580,000.00	16,580,000.00	0.00	100.0%
210104	Урамшуулал	11,115,100.00	11,285,855.75	-170,755.75	101.5%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,470,000.00	29,725,894.84	1,744,105.16	94.5%
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,399,600.00	20,312,161.21	1,087,438.79	94.9%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,517,600.00	2,389,666.13	127,933.87	94.9%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,014,100.00	1,911,732.86	102,367.14	94.9%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	503,500.00	464,757.73	38,742.27	92.3%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,035,200.00	4,647,576.91	387,623.09	92.3%

Архангай аймгийн Хүнс хөдөө аж ахуйн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,264,600.00	34,210,147.47	54,452.53	99.8%
210301	Гэрэл, цахилгаан	894,900.00	914,240.47	-19,340.47	102.2%
210302	Түлш, халаалт	32,277,200.00	32,277,200.00	0.00	100.0%
210303	Цэвэр, бохир ус	1,092,500.00	1,018,707.00	73,793.00	93.2%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,228,800.00	5,950,506.00	278,294.00	95.5%
210401	Бичиг хэрэг	1,580,900.00	1,580,900.00	0.00	100.0%
210402	Тээвэр, шатахуун	2,251,400.00	2,010,420.00	240,980.00	89.3%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,730,800.00	1,723,500.00	7,300.00	99.6%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	300,000.00	270,000.00	30,000.00	90.0%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	365,700.00	365,686.00	14.00	100.0%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	716,000.00	716,000.00	0	100%
210604	Урсгал засвар	716,000.00	716,000.00	0.00	100.0%
2107	Томилолт, зочны зардал	1,171,900.00	1,171,900.00	0.00	100.0%
210702	Дотоод албан томилолт	1,171,900.00	1,171,900.00	0.00	100.0%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,143,300.00	3,954,013.00	189,287.00	95.4%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,600,000.00	2,600,000.00	0.00	100.0%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,198,100.00	1,198,100.00	0.00	100.0%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	271,800.00	143,032.00	128,768.00	52.6%
210807	Газрын төлбөр	73,400.00	12,881.00	60,519.00	17.5%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,252,300.00	4,252,285.00	15.00	100.0%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,252,300.00	4,252,285.00	15.00	100.0%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,345,800.00	2,345,800.00	0.00	100.0%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,345,800.00	2,345,800.00	0.00	100.0%
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,863,700.00	1,863,700.00	0.00	100.0%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	482,100.00	482,100.00	0.00	100.0%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	336,352,300.00	321,372,749.59	14,979,550.41	95.5%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	336,352,300.00	321,372,749.59	14,979,550.41	95.5%
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	336,352,300.00	321,372,749.59	14,979,550.41	95.5%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0.00	100.0%
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0.00	100.0%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	22	20	2.00	90.9%
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0.00	100.0%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	17	15	2.00	88.2%
620003	Үйлчлэх ажилтан	4	4	0.00	100.0%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	22	20	2.00	90.9%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	17	15	2.00	88.2%
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	5	0.00	100.0%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	37,404,381.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	37,404,381.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	22,668,857.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,071,897.00
210401	Бичиг хэрэг	98,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,973,897.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,752,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,752,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,765,960.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,765,960.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,079,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,079,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	14,735,524.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,735,524.00
213207	Тэтгэвэр гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,735,524.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	37,404,381.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	37,404,381.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,500,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,168,857.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	14,735,524.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 68,774.5 мянган төгрөгийн алдаа¹ 1,313.7 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил² илэрлээ.

Үүнд: Санхүүгийн тайланд элэгдлээ бүрэн нөхсөн үндсэн хөрөнгийг балансаас хасаж, дахин үнэлэхдээ дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансанд бүртгэсэн нь тайланд үеийн үр дүнд нөлөөлсөн тул үндсэн хөрөнгийн тайланд 68,774.5 мянган төгрөгийн залруулга хийлгэлээ.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 ХХААГ нь тайлант жилд ХХААХҮЯ-аас авах 1,313.7 мянган төгрөгийн томилолт, шатахууны авлагатай, 553.7 мянган төгрөгийн тээвэр шатахууны, 760.0 мянган төгрөгийн албан хаагчдад өгөх томилолтын өр төлбөртэй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8. "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэх

3.1.2 Төрийн албан хаагчдын томилогдсон байдлын судалгааг авч хянахад газрын дарга болон мал үржүүлэг селекцийн бодлого хариуцсан мэргэжилтэн нар түр орлон гүйцэтгэгчээр ажиллаж байна. Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1-т "Хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн жинхэнэ албан тушаалд энэ хуулиар тогтоосон шаардлагыг хангасан Монгол Улсын иргэнийг сонгон шалгаруулж томилно", 26.1-т "Төрийн захиргааны албан тушаалд энэ хуулийн 3.1.3-т заасан чадахуйн зарчмыг үндсэн шалгуур болгож, түүнийг хамгийн сайн хангасан хүнийг томилно", 27.2-т "Төрийн жинхэнэ албан тушаалын сул орон тоо гарсан тохиолдолд томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан олон нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй. Томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан сул орон тоо гарсан өдрөөс хойш энэ тухай мэдээллийг долоо хоногт, сонгон шалгаруулалт явуулах захиалгыг 21 хоногт багтаан төрийн албаны холбогдох шатны байгууллагад хүргүүлнэ" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Цалин тогтоолтыг ХХААХҮС-ын 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/63 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралттай тулган шалгахад аймгийн ХХААГ-ын бүтэц орон тоог нийт 22 орон тоотой байхаар баталсан бөгөөд захиргаа аж ахуйн албанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын асуудал хариуцсан ТЗ-5 албан тушаалын зэрэглэлтэй 1 орон тоог баталсан боловч тус орон тоонд мэргэжилтэн авахгүйгээр Захиргаа аж ахуйн албаны даргаар хавсруулан гүйцэтгүүлж ажилласан байна. Дээрх асуудалд Төрийн албаны салбар зөвлөл 2022 оны 12 дугаар сарын 24-ны 03/2565 тоот албан бичгээр Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тушаал шийдвэртэй нийцүүлж ажиллах нь зүйтэй гэсэн хариуг ирүүлсээр байхад 2023 оны байгууллагын бүтэц орон тоог батлахдаа ХХААХҮС-ийн 2023 оны 01 сарын 18-ны А/18 тоот албан бичгийг мөрдөж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага хүргүүлэх

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хүнс хөдөө аж ахуйн газар	1	68,774.5	-	-	-	-	1	68,774.5				
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар	1	1,313.7			1	1,313.7							
Дүн													

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар	1				1			
Нийт дүн	1				1			